

WestFrisland

West-Friesland pakt de problematiek van alcohol- en drugsgebruik bij zijn jeugd aan in het project Jeugd, Alcohol en Drugs. Hierin werken de zeven West-Friese gemeenten samen: Drechteland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Koggenland, Opmeer en Stede Broec. In 2007 sloten zij met het ministerie van Binnenlandse Zaken een convenant. Daarin zijn wederzijdse afspraken gemaakt over alcoholmatiging en veiligheid. In juni 2009 is een vervolgovereenkomst gesloten. In maart 2011 sloten het ministerie van Veiligheid en Justitie de zeven West-Friese gemeenten en zeventien gemeenten in Noord-Holland Noord de samenwerkingsovereenkomst Jeugd, Gezondheid en Veiligheid 2011-2012.

Bij het project Jeugd, Alcohol en Drugs zijn verder actief betrokken: de provincie Noord-Holland, GGD Hollands Noorden, Brijder Verslavingszorg, GGZ Noord-Holland-Noord, Politie Noord-Holland Noord en Openbaar Ministerie.

Het project wordt begeleid door het Programmabureau Integrale Veiligheid Noord-Holland Noord.

We gaan naar de eindronde!

Het project 'Westfrisland' zit in de top drie van de Publieke Veiligheid Award 2011. Daarmee gaat het door naar de eindronde in december. Op 8 december wordt de winnaar bepaald.

Daarom is stemmen belangrijk. Vindt u óók dat ons project de prijs verdient? Stem dan op www.veiligheidaward.nl! ■

Home
Stem nú!
Jurering en beoordeling
Jury
Organisatie Award

JAAR VAN DE VEILIGE SAMENLEVING

Stem nú!
Breng uw stem uit op uw favoriet!

Wette van de genomineerde projecten draagt volgens u het sterkst bij aan de verdere verbetering van de veiligheid in Nederland en verdient daarom de Publieke Veiligheid Award 2011?

Benoedelt u de genomineerde projecten op de volgende criteria:
- draagt in belangrijke mate bij aan een adequate en kwalitatief hoogstaande (voorbereiding op de) rampenbestrijding en crisisbeheersing door de regio's;
- is gebaseerd op samenwerkingsverband tussen publieke en/of particuliere organisaties;
- is vooruitstrevend en innovatief in zijn soort;
- raakt de bestuurlijke en de operationele lagen van de veiligheidsregio's; heeft te maken met multidisciplinaire samenwerking; of is geschikt voor een multidisciplinaire uitbreiding;
- vormt een voorbeeldfunctie voor andere veiligheidsregio's.

U stemt het/ zij zijn bekeurd naar uw favoriete project.

Selecteer hier uw favoriete project:
 Al-De gebroeders - Nijls opanki, Gemeente Drenthelander
 AMBER Alert Nederland, AMBER Alert Nederland Nieuw-Weerter
 Buurt team - Politie Rotterdam Rijkmond i.s.m. Deelgemeente Delfhaven
 Community (Community Protection network), Politie Groningen en Keizer
 Een veiliger school voor iedereen - IRIS schoolveiligheid
 E-learning inzake Cybercrime, Regio politie Subaan Noord
 SafeCity Met je mobiele telefoon zorgen voor meer veiligheid: Stichting Innovatie voor Veiligheid
 Streekluis, Politie Rotterdam Rijkmond
 Westfrisland, samenwerkende gemeenten West-Friesland
 Achternaam: _____
 Tussenvoegsel: _____

Brandbrief naar Kamercommissie

Burgemeesters en de wethouders van tientallen gemeenten, GGD Nederland en de artsen van de vier alcoholpoli's hebben op 10 juni een brandbrief naar de Vaste Kamercommissie voor VWS gestuurd. Hierin bepleitten ze met keiharde argumenten om de leeftijdsgrenzen voor het verstrekken van alcohol naar

achttien jaar op te trekken. Helaas heeft de Tweede Kamer in de nieuwe Drank- en Horecawet gekozen voor het handhaven van twee leeftijdsgrenzen (zestien jaar voor zwak alcoholhoudende drank en achttien jaar voor sterke drank).

[Lees verder op pagina 2](#) ▶

De brief is een vervolg op de brief van 3 december 2010 aan minister Schippers van VWS. Daarin stelden gemeenten dat ze tegen grenzen oplopen om overmatig en onverantwoord alcoholgebruik door jongeren tegen te gaan. De ondertekenaars vroegen in verband met de aanstaande wijzigingen van de Drank- en Horecawet aandacht voor:

- **handhavingscapaciteit en decentralisatie daarvan**
- **de mogelijkheid om met supermarkten tot niet vrijblijvende afspraken te komen en**
- **het invoeren van achttien jaar als leeftijdsgrens voor de verstrekking van alle alcoholhoudende dranken.**

Na het sturen van deze eerste brief hebben meer gemeenten zich erachter geschaard.

‘Stel één leeftijdsgrens’

In de wijzigingsvoorstellen van het kabinet is het verhogen van de leeftijdsgrens naar achttien jaar verdwenen, is de constatering in de tweede brief. ‘Wij zijn daarvan geschrokken.’ Het kabinet heeft gelijk met zijn mening dat volstrekte helderheid over de leeftijdsgrens belangrijk is. Dus, redeneren de briefschrijvers, één leeftijdsgrens biedt de meeste duidelijkheid. Dat is belangrijk, zeker omdat juist de naleving van de wet een groot probleem blijkt.

‘Zestien jaar nu de norm’

De huidige wetgeving heeft er toe geleid dat zestien jaar de ‘norm’ is voor het drinken van alcohol. Onder die grens drinken minder jongeren, maar daarboven mislukken pogingen om het drinken terug te dringen.

‘Daarbij leggen onze projecten het af tegen

de op jongeren gerichte programma’s op televisie en andere media, en de steeds ruimere keus aan (zoete) alcoholische dranken’, aldus de ondertekenaars.

De samenleving wil het

De alcoholpoli’s in ons land signaleren dat het aantal jongeren dat wordt opgenomen met een alcoholintoxicatie, nog steeds toeneemt. ‘Ronduit zorgelijk is de constatering dat veel van de behandelde jongeren hun CITO-score op hogere leeftijd niet verzilveren.’ Ook in deze ziekenhuizen is het nadelige effect van de wetgeving voelbaar. Hierdoor denken jongeren dat boven zestien jaar drinken geen probleem is omdat het dan mag. ‘Dat maakt het voor ouders beslist niet gemakkelijker om hun kind te beteugelen.’

De brief wijst op onderzoek van het Centraal bureau voor de Statistiek dat aangeeft dat veel jongeren een ongezonde leefstijl hebben (te weinig bewegen, roken, drinken en cannabis gebruiken). Eén op de vijf jongeren is een zware drinker. Het vestigen van een nieuwe norm (achttien jaar) is daarom dringend noodzakelijk. Daarvoor is het draagvlak in de samenleving aangetoond. ‘Wij vragen u met klem om achttien jaar als leeftijdsgrens voor de verstrekking van alle alcoholhoudende dranken in de wet vast te leggen.’

Naar verwachting zal de Eerste Kamer zich hier begin 2012 over buigen. ■

Noteer in uw agenda:

Maandag 12 december de conferentie Westfrisland 2.0, resultaten en toekomst. Informatie volgt in november.

DOELSTELLING

De doelen van het convenant

Zowel de minister van Binnenlandse Zaken als de zeven gemeenten willen het volgende bereikt hebben:

- De overmatige consumptie van alcohol door 10- tot 23-jarigen is 5 procent lager.
- 5 procent minder jongeren in de leeftijd van 10 tot 23 jaar drinken.
- De leeftijd waarop jongeren voor het eerst alcohol drinken is niet gedaald.
- Jongeren geven 5 procent minder overlast.

West Frisland

Praktijkteam bouwt voort op ervaringen in drie regio's

In Noord-Holland Noord werken 24 gemeenten (600.000 inwoners) aan alcohol- en drugsbeleid rondom de jeugd samen in een zogeheten praktijkteam. Dit is een voortzetting van de projecten Westfrisland, Helder in de Kop en Nuchter Noord-Kennemerland. Op deze manier is sinds het West-Friese initiatief uit 2006 sprake van een olievlekwerking. En dat was precies de bedoeling.

De 24 gemeenten sloten afgelopen voorjaar een samenwerkingsovereenkomst met minister Opstelten van Veiligheid en Justitie.

Het partnerschap loopt tot eind 2012. Onno van Veldhuizen, burgemeester van Hoorn, voorzitter van de stuurgroep Jeugd, Alcohol en Drugs (Westfrisland), is voorzitter van het praktijkteam. Doel is om voort te bouwen op alle gezamenlijke ervaringen en hiermee ook het landelijk beleid te ondersteunen.

De werkwijze gaat langs twee sporen: preventie en handhaving. Er is de afgelopen jaren mét en tussen vele partijen gepraat en samengewerkt. Het resultaat is nu dat veel mensen in beweging zijn gekomen en zich bewust zijn geworden van hun verantwoordelijkheid. Onderzoeken zoals naar het naleven van regels in verband met alcoholverstrekking hebben aangetoond waar de zwakke plekken zitten. Er kan nu gericht worden gecontroleerd en gehandhaafd. ■

'Er kleven altijd risico's aan drank- en druggebruik!'

In jongeren centrum Cayen in Enkhuizen belegde welzijnsorganisatie Welwonen op 21 juli een voorlichtingsavond over alcohol en drugs. Het was een serieuze zaak, maar er was ook ontspanning. De hele avond door konden bezoekers, met dank aan het Trimbos-instituut, gratis alcoholvrije cocktails maken, met de kans op leuke prijzen. Er stond een tafel vol met ingrediënten, shakers, cocktailglazen, sapjes en een blender. Veel bezoekers maakten gretig van de gelegenheid gebruik.

Jack Keijzer vertelde het schokkende verhaal over zijn zoon, die werd vermoord tijdens een drugsconflict. De bezoekers waren zeer onder de indruk. Er kwamen veel vragen over de nasleep van dit tragische incident.

De volgende spreker was iemand van Unity. Dat is een vrijwilligersproject, gesteund door Jellinek Preventie. Op dance evenementen, parties en in

clubs wordt objectief voorlichting over alcohol en andere drugs gegeven. De vrijwilliger vertelde over de werking van specifieke drugs en hoe je ze zo veilig mogelijk kunt gebruiken. 'Maar: er kleven áltijd risico's aan. Als je geen enkel risico wilt nemen, moet je nooit drugs proberen.'

Tot slot was er een discussieplatform. Er werd flink met elkaar gesproken over tien stellin-

gen. Iedereen was het erover eens dat er genoeg (verplichte) voorlichting moet zijn voor jonge kinderen en vooral hun ouders.

Ook voor ouders

Welwonen komt tegemoet aan de algemeen gedeelde wens dat ouders moeten worden voorgelicht: op 15 november is er een informatieavond voor ouders in de Bonte Veer in Enkhuizen. De

aanmeldingen hiervoor lopen via het Centrum Jeugd & Gezin.

Tot slot: de organisatie van deze avond vindt het opvallend dat een groot gedeelte van de bezoekers al in aanraking was gekomen met drugs, terwijl de bijeenkomst bedoeld was voor jongeren die daar nog geen kennis mee hadden gemaakt. Iets om over na te denken!

Meer weten over drugs?

Kijk op www.unitydrugs/drugsdatabase ■

Indrukwekkend verhaal bij Lutjebroek Vooruit

Bij Lutjebroek Vooruit werken vrijwilligers aan de drugsproblematiek van de jeugd in hun dorp. Op 21 juli was er een informatieavond voor ouders. Mariska (19) maakte indruk met haar persoonlijke verhaal over haar drank- en druggebruik. ‘Ik heb in de goot gelegen.’

Hoe weet je of je kind goed in zijn vel zit? Geertje Lamboo van de GGZ Noord-Holland Noord verschafte hierover achtergrondinformatie. ‘Een grote gedragsverandering is een aanwijzing. En als je kind bovenmatig veel over de dood praat, moet je ook gaan opletten.’ Zelfdoding is helaas een item in dit deel van West-Friesland, maar gelukkig komt het slechts bij een heel kleine groep tot een daadwerkelijke poging tot zelfdoding. ‘Jongeren die een mislukte poging hebben gedaan, zeggen achteraf dat zij niet zozeer dóód wilden, maar veel meer wilden ontsnappen aan het leven. Ze houden het niet uit.’

De psychologe waarschuwde ervoor te denken dat kinderen die depressieve gedachten hebben en nadenken over de dood, toch niet tegen te houden zijn. ‘Het is bijna nooit zo dat ze planmatig te werk gaan, ze handelen juist impulsief. Alle belemmeringen die we kunnen opwerpen om tijd te winnen, zijn meegenomen. Een spoorbaan minder makkelijk bereikbaar maken, is een manier. Maar het kan ook om heel kleine dingen gaan. Losse pillen zijn zó naar binnen gewerkt, maar als ze in doordrukstrips zitten, kan dat er nét voor zorgen dat de jongere wat langer nadenkt en er van afziet.’

Soft drugs krachtiger dan vroeger

Uit de vragen van ouders bleek dat ze vooral worstelen met de vraag wat ze moeten doen - verbieden of toestaan - en hoe ze het beste in contact kunnen blijven met hun kind. Schokkend: ouders denken veelal dat hun drugsgebruikende kind ‘alleen maar een beetje’ blowt, maar in werkelijkheid kan hun druggebruik

al veel verder gevorderd zijn. Geertje Lamboo: ‘Kinderen weten en vinden alles heel snel. Het lijkt wel of wij volwassenen altijd een paar stappen achter lopen.’

Aan de orde kwam ook dat blowen helemaal niet ongevaarlijk is, zeker als je het vaak doet. Soft drugs zijn veel krachtiger dan de middelen die ouders uit hun eigen jeugd kennen. De opstap naar een slechtere drug is zo gemaakt, al was het maar omdat blowers blowende vrienden hebben die vrienden hebben met leuke pilletjes op zak.

Mariska: ‘Ik wilde ooit advocaat worden’

Ex-verslaafde Mariska rookt opvallend veel. ‘Daar kom ik niet van af. Als je veel blowt, krijg je ook nicotine binnen en die werkt verslaving in de hand. Bij mij was het bovendien zo dat ik thuis met de sigarettengeur wilde verhullen dat ik blowde.’

Het ging met haar helemaal mis, vanaf gepest worden op school, via een loverboy naar zwaar misbruik van drank en drugs. ‘Ik was afhankelijk van mijn verkeerde vriendje. Dat zie ik veel: meisjes die zich laten overhalen, zich afhankelijk maken van een jongen op wie ze verliefd zijn.’

Nu gaat het dankzij haar afkicken bij stichting Narconon in Zutphen goed, maar ‘ik zal nooit echt clean worden. Ik mijd alle vrienden van vroeger, om te voorkomen dat ik terugval. Geef me één blowtje en ik zit weer aan de cocaïne. Als ik meer dan twee glazen alcohol drink, is de rem eraf.’

Mariska heeft een vmbo-diploma, maar dat had anders gekund. ‘Ik heb de jaren vergooid waarin ik het vwo-diploma had kunnen halen. Ik wilde advocaat worden! Het ergste van alles vind ik dat ik mezelf niet trouw ben gebleven.’ ■

‘We kunnen jongeren nee leren zeggen tegen alcohol’

Dit is de kern van het proefschrift waarop Ina Koning onlangs aan de Universiteit van Utrecht promoveerde: als ouders en school jongeren over het drinken van alcohol dezelfde boodschap brengen, zijn jongeren in staat daar nee tegen te zeggen. ‘Daarmee wordt het beginnen met drinken uitgesteld. Dit betekent minder kans op alcoholverslaving op latere leeftijd.’

Koning reisde drie jaar lang stad en land af om op 19 middelbare scholen ruim 3.000 jongeren en hun ouders te volgen die deelnamen aan de door het Trimbos-instituut ontwikkelde methode PAS (Preventie Alcoholgebruik Scholieren). ‘Mijn onderzoek wijst uit dat de methode werkt. Dat is heel goed nieuws’, zegt de onderzoekster tevreden. ‘Het geeft scholen een duwtje in de goede richting. Ze weten nu zeker dat hun inspanningen vruchten afwerpen. Voor ouders is het om diezelfde reden een grote steun: ze weten dat het stellen van strikte regels effect sorteert.’

Ouders en scholen samen

Met name bij leerlingen met een lagere schoolopleiding en voor kinderen met probleemgedrag blijkt PAS te werken. Er is nog meer goed nieuws: op zestienjarige leeftijd - als jongeren wettelijk drank mogen kopen - drinken er minder ‘PAS-jongeren’ en drinken zij bovendien minder in vergelijking met andere jongeren. ‘Daarom is het zo belangrijk om het drinken vóór te zijn.’ Voor Koning is het een uitgemaakte zaak dat ouders en scholen gezamenlijk jongeren kunnen helpen op alcoholgebied. ‘Want tja, van de overheid hoeven ze weinig te verwachten. De lobby van de alcohol-industrie werkt helaas goed in ons

land. Daarom is de school voor ouders de aangewezen bondgenoot. Alleen als jongeren thuis en op school dezelfde boodschap horen, lukt het hen van de drank af te blijven. Voorwaarde voor het succes is dus wel dat ouders en school samen aan het programma deelnemen. It takes two to tango!’

Regels stellen helpt

Ina Koning is al jaren bij jeugd en alcohol betrokken. In haar woonplaats Volendam gaf zij als vrijwilliger bij de Stichting Gezonde toekomst voorlichting aan ouders van de oudste leerlingen van basisscholen over de gevaren van alcohol. ‘De opkomst was heel hoog, wat wel aangeeft dat ouders erg betrokken zijn als het om dit onderwerp gaat en behoefte aan ondersteuning hebben. Mijn promotieonderzoek sluit dus helemaal op mijn belangstelling aan.’

Bij PAS maken leerlingen gebruik van een digitaal lesprogramma, gebaseerd op het programma *De Gezonde School en Genotmiddelen* van Trimbos. Zij krijgen les over de gevolgen van alcoholgebruik en leren hoe ze nee kunnen zeggen tegen drank. Hun ouders krijgen ondersteuning bij en informatie over de manier waarop zij thuis strikte regels kunnen stellen. ‘De boodschap is simpel: niet drinken!’ aldus Koning. ‘Ik weet dat ouders

het daar soms moeilijk mee hebben. Ze hebben naar eigen zeggen toen zij jong waren, ook gedronken, en met hen is niets aan de hand. Of ze drinken zelf alcohol en denken dat ze het om die reden hun kind niet kunnen verbieden. Mijn proefschrift wijst uit dat dat niet uitmaakt. Ouders hebben argumenten genoeg om bij hun verbod te blijven. Met PAS krijgen ze die argumenten aangereikt en worden mythes doorgeprikt waar ze last van hebben bij de opvoeding van hun kind. Zo’n bekende mythe is dat je je kinderen kunt “leren drinken” door hen daarbij te begeleiden. Dat is onzin. Op jonge leeftijd alcohol drinken is aantoonbaar schadelijk. Vandaar dat alleen een strikt verbod op zijn plaats is.’

Kijk op www.westfrisland.nl/feiten-en-cijfers/onderzoeken-voor-meer-informatie-over-het-proefschrift-van-ina-koning. ■

Medemblik ondertekent alcoholconvenant met sportverenigingen

Voormalig burgemeester Theo van Eijk van Medemblik en besturen van sportverenigingen hebben op 20 juni het zogeheten sportconvenant gesloten. Dat was opnieuw een stap op weg naar een regio waarin alle sportclubs hun verantwoordelijkheid voor de jeugd nemen. Zij spelen immers een centrale rol in het sociale leven van jongeren.

De gemeenten zien de sportverenigingen als belangrijke partners in de aanpak van het overmatig alcoholgebruik onder jongeren. Vanuit het project Jeugd, Alcohol en Drugs wordt gewerkt aan manieren om ook bij deze clubs het drinken onder zestien jaar terug te dringen, met behulp van een convenant tussen gemeenten en clubs.

Het convenant is opgesteld in samenspraak met een klankbordgroep waarin zeven sportverenigingen waren vertegenwoordigd. De partijen maken afspraken met elkaar, onder meer dat de gemeente bij overtreding van de Drank- en Horecawet optreedt. Positief scorende verenigingen op het gebied van alcoholmatiging worden als inspirerend voorbeeld genoemd. Daarnaast looft de gemeente in samenwerking met de andere deelnemende gemeenten een prijs uit aan verenigingen die een actief en/of origineel alcoholbeleid hanteren. De verenigingen beloven dat ze met ingang van 1 november 2011 beschikken over een actuele drank- en horecaverunning en een bestuursreglement (bij voorkeur model West-Friesland). De vereniging schenkt, als

ze dat dan doet, pas vanaf 12.00 uur. Het zelf meebrengen van alcohol is niet toegestaan. Aan jongeren onder de zestien wordt niet geschonken. Er wordt geen alcohol geschonken aan eigen jeugdleiders, jeugdtrainers en andere begeleiders van de jeugd tijdens wedstrijden en trainingen. Prijsacties zijn niet toegestaan. ■

De afspraken zijn gemaakt met ALC Abbekerk, A.V.V. Andijk, H.V. Hauwert, H.V. SEW, H.V. VVV, T.V. Abbekerk, T.V. De Kaag, T.V. Medemblik, V.V. Asonia, V.V. Opperdoes, V.V. Spartanen en V.V. Strandvogels.

Ook dit schooljaar actie met Alcohol NEE Contract

Net als de afgelopen jaren sinds 2008 krijgen ook nu alle West-Friese brugklassers van hun burgemeester een brief en een Alcohol NEE Contract. Doel van het contract is dat ouders en kinderen samen praten over alcoholgebruik. In Medemblik deelt de nieuwe burgemeester, Frank Streng, de contracten persoonlijk uit. De actie is al enige jaren een succes.

Kinderen die dit jaar het contract tekenen, voegen zich bij de ruim duizend die dit de afgelopen jaren als brugklasser deden, op de drempel naar hun puberteit en de periode waarin zij met vrienden en op feestjes in aanraking komen met drank. In hun brieven wijzen de burgemeesters met heftige voorbeel-

den zoals Amy Winehouse op het gevaar van (overmatig) alcoholgebruik op jonge leeftijd. Met het tekenen van het contract beloven de jongeren geen alcohol te kopen en te gebruiken voor hun zestiende jaar. ■

Supermarkten in actie tegen drinkende jeugd

De afgelopen tijd hebben vertegenwoordigers van het project Jeugd, Alcohol en Drugs positieve contacten gelegd met supermarkten en slijterijen in de regio. Een belangrijke aanleiding voor de gesprekken was het nalevingsonderzoek (2010) naar het verstrekken van alcohol aan jongeren onder de zestien. De winkeliers voelen zich over het algemeen verantwoordelijk en zitten niet stil. Er is echter nog meer mogelijk, zeker in samenwerking met de betrokken gemeenten.

Er zijn tal van voorbeelden waarmee winkelbedrijven - met onderlinge verschillen - alcoholbeleid voeren. Zo hebben ze huisregels over jeugd en alcohol, een protocol voor het vragen naar leeftijd en identiteitsbewijs, interne sancties op het verkopen van alcohol aan jongeren onder de zestien jaar, eigen onderzoeken, 'risicofiliale' aanpakken, mixdranken uit het assortiment halen, eigen stickers ontwerpen, gericht op jeugd en

alcohol en personeel informeren in het personeelsblad.

Supermarkten en slijterijen trekken graag gezamenlijk op met anderen en zouden ook wel wat meer steun van andere partijen willen. Een probleem vinden ze de verbale en soms ook fysieke agressie als naar een identiteitsbewijs wordt gevraagd.

Zie ook het interview met supermarktmanager Edwin Hart, op pagina 8 ■

Verantwoord rijden tijdens de Stadsfeesten

Tijdens de Hoornse Stadsfeesten afgelopen zomer hebben het hele weekend vrijwilligers van Responsible Young Drivers chauffeurs gewezen op het belang van alcoholvrij rijden. Op de hoek Roode Steen/Kerkplein sprak het Fris!Team van RYD jonge bezoekers aan en maakten ze met autobestuurders de afspraak dat zij geen alcohol of drugs zouden gebruiken. Later op de avond is deze afspraak gecontroleerd met een vrijwillige alcohol- of drugstest.

Had de bestuurder inderdaad niet gedronken, dan kreeg deze een symbolisch cadeautje als dank voor het nemen van zijn verantwoordelijkheid.

Kijk op www.ryd.nl ■

‘Het zou fijn zijn als iedereen uit zichzelf zijn ID liet zien’

Edwin Hart (42) is manager van de AH-vestiging in Hoorn, vlakbij het station en het Horizon College. Er komen veel jongeren, overdag en 's avonds. ‘Ik zit er bovenop als het gaat om alcoholpreventie. Onze medewerkers zijn er helemaal op getraind.’

Als je erop let, zie je hoeveel er in de winkel is gedaan om het alcoholverkoopbeleid duidelijk te maken. De jeugd wordt ‘bestookt’ met allerlei boodschappen, op de vloer, in de drankenschappen, aan de kassa en bij de deur, waarbij de leeftijdsgrens van zestien jaar centraal staat. ‘We hebben ook wel eens foto’s opgehangen van hersenscans die aantonen wat drank aanricht’, vertelt supermarktmanager Hart.

Hij ziet het als zijn verantwoordelijkheid om actief bij te dragen aan het terugdringen van het alcoholgebruik door jongeren. ‘Dat begint bij onze medewerkers. In de arbeidscontracten staat een apart kader over het verkopen van alcohol. Als iemand zich niet aan de richtlijnen houdt, zijn er sancties, die ver kunnen gaan als het bij herhaling gebeurt.’

De vestiging aan de Van Dedemstraat staat in deze benadering zeker niet alleen. Wekelijks controleren AH-collega’s in de regio elkaar door mystery guests onder de zestien jaar op drank uit te laten gaan. Van de bevindingen krijgt de manager van alle 28 AH’s in Noord-Holland een rapportage. Hart, lachend: ‘Er wordt goed over nagedacht hoe we dat doen. Het moet natuurlijk niet opvallen. Is het bijvoorbeeld mooi weer, dan kopen we stokbrood en barbecuevlees en als alcoholische drank rosé. Ik zet mijn eigen zoon van vijftien wel eens in.’

Mensenwerk

Als op de kassa alcohol wordt gescand, poept automatisch de boodschap op dat om het identiteitsbewijs, de ID-kaart, moet worden gevraagd. De medewerker moet dit bewust wegdrucken om verder te kunnen gaan. ‘We doen dit zo snel mogelijk. Klanten willen niet wachten. Tegelijkertijd is de druk om snel te werken er mede de oorzaak van als het eens een keertje misgaat. Want ja, dit is mensenwerk en iedereen vergist zich wel eens. Zo kán het gebeuren dat een jongere die wel vaker komt, ongecontroleerd langs de kassa komt omdat de caissière denkt te weten dat hij ouder dan zestien is. Het inschatten van de leeftijd is het grootste probleem bij het vragen om de ID te tonen. Soms kan ook agressie een rol spelen, die relatief vaak voorkomt bij jongeren rond de zestien. Maar hoe dan ook, als onze medewerkers de leeftijd niet checken, volgen maatregelen.’

Samenwerken met controleurs

Hart wil graag samen optrekken met de VWA-controleurs. Dat gaat nu gebeuren. ‘Aanvankelijk leek het alsof men vanuit wantrouwen toezicht hield. Ze stelden zich ergens verdekt op en wachtten net zo lang tot het een keer misging. Terwijl het 99 van de 100 keer goed gaat! Ik ben blij dat we nu samen met de controleurs van Stadstoezicht gaan bekijken of, en zo ja, welke aanpassingen in de supermarkt nog mogelijk zijn om drankverkoop aan jongeren helemaal te voorkomen. We kunnen een extra drempel opwerpen door de mixdranken uit de winkel te verwijderen en eventueel bij de slijterij onder te brengen.’

Al met al ziet Hart verbetering. ‘We zijn de jeugd ondertussen wel aan het opvoeden. Vragen naar identificatie was een aantal jaren geleden echt niet aan de orde. Maar wat zou het fijn zijn als iedereen zijn ID uit zichzelf liet zien!’ ■

In gesprek over de rol van het basisonderwijs

Op uitnodiging van de GGD gingen op 14 juni vertegenwoordigers van ouderraden en medezeggenschapsraden in het basisonderwijs met elkaar in gesprek over jongeren en alcohol.

Een vraag was: waarom wachten tot groep 7 en 8 met aandacht besteden aan het onderwerp? Bij het thema Gezonde voeding worden immers ook jongere kinderen betrokken. Zo heeft het onderwerp meer kans om te beklijven. Een andere stelling was dat het beter is om pas op de middelbare school met ouders in gesprek te gaan, omdat zij dan immers te maken krijgen met dilemma's/problemen rondom alcoholgebruik en er dan voor openstaan.

Niet verwonderlijk: de rol van de ouders werd benadrukt. Zij moeten op de hoogte zijn van de ernstige gevolgen van drinken. Dan zullen ze beter in staat zijn regels te stellen.

Ouders helpen

De aanwezige ouders zeiden te hechten aan alcoholonderwijs, maar zien ook dat de scholen al veel op hun bordje hebben. 'Misschien lukt het om ouders te laten helpen bij het organiseren van ouderavonden rondom drinken.' Men reageerde positief op het gezamenlijk afspraken maken met ouders uit dezelfde klas van hun kind. Dat gebeurt met de zogenaamde PAS-methode in het voortgezet onderwijs (zie ook het interview met Ina Koning op pagina 5), maar die is misschien ook in het basisonderwijs uit te voeren. Ouderavonden hebben vaak een lage opkomst. Ouders komen wél als het kind zelf iets laat zien. Een idee: grijp de algemene ouderavond aan om het thema alcohol te berde te brengen. ■

'Ook ik ben WestFRIS!' succesvolle samenwerking

De afgelopen tijd konden barvrijwilligers van sportverenigingen en buurthuizen kosteloos twee trainingen volgen, namelijk de Instructie Verantwoord Alcohol-schenken (IVA) en Leren signaleren. Van die mogelijkheden is goed gebruik gemaakt, blijkt na evaluatie.

Bij de IVA krijgen de barvrijwilligers informatie rondom de wetgeving voor het schenken van alcohol. Ook leren ze omgaan met bezoekers die willen drinken. De training Leren signaleren van de GGZ leert hoe je de signalen van psychische en/of middelenafhankelijke problemen kunt herkennen en hoe er vervolgens mee om te gaan. Wie de training heeft gevolgd en iemand in zijn omgeving kent die hulp kan gebruiken, kan terugvallen op een meld- en servicepunt. Als de projectperiode in 2012 voorbij is, zijn minstens 1.200 mensen getraind. De mensen die via de combinatie IVA en Leren signaleren worden getraind, komen daar nog bij.

susaanbod, al dan niet in combinatie. Er zijn 31 IVA's georganiseerd (voor 500 barvrijwilligers) en drie trainingen Leren signaleren (75 mensen). Uit evaluatie van het IVA-traject blijken de deelnemers enthousiast. Bijna alle deelnemers vinden dat barvrijwilligers sowieso de IVA moeten volgen. ■

Een passend T-shirt, als stoffelijk bewijs van deelname.

Cijfers en meningen

Een kleine dertig sportverenigingen en buurthuizen hebben gebruik gemaakt van het cur-

HANDIGE LINKS

Websites voor informatie of verwijzing

www.westfrisland.nl

De website van het project Jeugd, Alcohol en Drugs in West-Friesland

www.alcoholinfo.nl

Onderdeel van de landelijke alcoholmatigingscampagne 'Voorkom alcohol schade bij uw opgroeiende kind', in opdracht van de overheid uitgevoerd door het Trimbos-instituut

www.dgsg.nl

Onderwijspreventieprogramma over alcohol, roken en drugs, opgezet door het Trimbos-instituut

www.trimbos.nl

Website van landelijk instituut voor GGZ-zorg

www.brijder.nl

Website van verslavingszorgorganisatie Brijder

www.ggdhollandsnoorden.nl

Website van de GGD in het gebied van het project Jeugd, Alcohol en Drugs

www.alcoholpreventie.nl

Website van STAP, Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid, onafhankelijk kennisinstituut dat zich inzet voor effectief alcoholbeleid en voor publieke bewustwording van de gezondheidsrisico's van alcohol

www.alcoholzwangerschap.nl

www.uwkindenalcohol.nl

www.vroegopstap.nl

Website van actiegroep voor vroegere horecasluitingstijden

www.polikliniekjeugdenalcohol.nl

Website ontwikkeld door de pilotziekenhuizen

www.hetccv.nl

Website over (samenwerking voor) maatschappelijke veiligheid.

COLOFON

De nieuwsbrief wordt u aangeboden door het Programmabureau Integrale Veiligheid Noord-Holland Noord in opdracht van de stuurgroep Jeugd, Alcohol en Drugs.

Samenstelling en eindredactie

Paul Horsmans

Tekst

Mirjam Scholten Teksten, Zwaag

Vormgeving

The Image Firm, Enkhuizen

Foto's

Henk de Weerd, Hoorn

Marcel Rob, Oostwoud

Peter Bakker, A-Side Media

Projectleiding

Simon Dijkstra 06 55706705

info@sadvies.nl

Voor meer informatie en het ontvangen van de nieuwsbrief:

Projectsecretariaat,

Geertje Paaij 06 21809295

geertje.paaij@noord-holland.politie.nl

Website

www.westfrisland.nl

